

**Catre:
Sindicatelor din Compania TAROM si reprezentantii salariatilor**

In atentia doamnelor/domnilor:

- Georgiana Luca	- Sindicatul ETOS
- Andreea Gabriela Miha	- Sindicatul Independent Operational TAROM (SIOT)
- Alexandru Niculescu	- Sindicatul Insotitorilor de Bord din Romania (SIBR)
- Aurel Curdov	- Sindicatul National Tehnic TAROM (SNTT)
- Andrei Claudiu Rusu	- Sindicatul Pilotilor de Linie din Romania (SPLR) -
- Magdalena Tutuianu	- Sindicatul Personalului Navigant TAROM (SNPT)
- Marcel Munteanu (Interimar)	- Sindicatul Exploatare Tehnica Aeronave (SETA) -
- Narcis Pascu	- Sindicatul Unit TAROM (SUT)

Si a reprezentantilor salariatilor:

- Alexandru Niculescu
- Andrei Claudiu Rusu
- Andreea Miha
- Georgiana Luca
- Mihai Tache
- Doru Costache

INFORMARE

privind masurile ce urmeaza a fi luate de angajator in perioada restrangerii activitatii cauzata de raspandirea COVID 19 si suspendarea zborurilor catre mai multe state

1. PREAMBUL

Dupa cum foarte bine cunoasteti si intelegeti, perioada pe care o traversam este una fara precedent in istoria TAROM si in istoria recenta a Romaniei.

Managementul Companiei incepuse demersul de innoire a flotei, care impreuna cu planul de restructurare si reorganizare a Companiei, ce avea la baza un sistem de evaluare a personalului pe principii obiective, articulat cu un mod de remunerare bazat pe grile, care sa tina cont de nivelul de implicare a fiecarui salariat, de abilitatile dovedite si de cunoastere a reglementarilor, precum si a proceselor activitatilor desfasurate, ar fi trebuit sa genereze impulsul pentru o noua abordare a muncii in toate zonele de activitate si pe toate palierele.

A. COVID-19 IN LUME

Din pacate, incepand cu luna ianuarie 2020, perspectiva de redresare a companiei a fost umbrita de aparitia in China a virusului COVID-19, care are ca particularitate raspandirea pe calea aerului cu posibilitatea de infestare extrem de mare.

In mai putin de doua luni, virusul a paralizat o parte a industriei Chinei, facandu-si ulterior aparitia si in America de Nord si Europa de Vest unde, din cauza masurilor precare luate de autoritati, s-a raspandit extrem de repede in Italia si Spania, Franta, Germania si restul Europei.

În acel moment când fusesera infectate aproximativ 160.000 de persoane, din care aproximativ 5.800 de persoane au decedat, din peste 150 de țări, Organizația Mondială a Sănătății a declarat, la data de 11.03.2020, „Pandemie”.

Când nivelul de alertă maximă a fost atins, practic economia europeană a început să se oprească, aparând perspectiva unei enorme recesiuni financiare, economice și industriale, într-un mod fără precedent.

B. COVID-19 IN ROMANIA

În contextul evoluției situației epidemiologice pe teritoriul României determinată de răspândirea COVID-19 și de creșterea masivă a numărului de persoane infectate cu noul coronavirus în România, Președintele României a emis în data de **16 martie 2020** Decretul nr. 195 din 16 martie 2020 privind **instituirea stării de urgență pe teritoriul României**.

Măsuri restrictive de circulație au fost impuse prin Ordonanța Militară nr. 3 din **24 martie 2020** privind măsuri de prevenire a răspândirii COVID-19. Astfel, din acel moment a fost **interzisă circulația tuturor persoanelor** în afara locuinței/gospodăriei, cu unele excepții limitative prevăzute în actul normativ (de exemplu, deplasarea în interes profesional, inclusiv între locuință/gospodărie și locul/locurile de desfășurare a activității profesionale și înapoi; deplasarea pentru asigurarea de bunuri care acoperă necesitățile de bază ale persoanelor și animalelor de companie/domestice, precum și bunuri necesare desfășurării activității profesionale etc.).

În data de **06 aprilie 2020**, cu ocazia desfășurării unei conferințe de presă, președintele României **a anunțat intenția de prelungire a stării de urgență pe teritoriul României, pe o perioadă suplimentară de 30 de zile**.

În contextul tuturor măsurilor restrictive impuse de către autoritățile române, în vederea limitării răspândirii noului coronavirus, unul dintre cele mai afectate sectoare economice a fost transportul aerian.

Transportul aerian constituie un element esențial pentru economia românească. Mai mult decât orice alt mijloc de transport, transportul aerian a experimentat o creștere semnificativă în ultimul deceniu.

Mai exact, traficul aerian din România a crescut semnificativ în ultimii 6 ani, cu aproximativ 106% față de numărul de pasageri din 2013, fiind sprijinit de dezvoltarea turismului și de consolidarea infrastructurii din România.

Aviația este, de asemenea, importantă pentru succesul IMM-urilor și al turismului. Fiecare euro cheltuit în sectorul aviației generează 3 euro pentru economia globală, iar pentru fiecare nou loc de muncă în sectorul aviației alte trei sunt create în alte domenii. În plus, numărul și calitatea conexiunilor aeriene pot juca un rol decisiv în alegerea locației sediului întreprinderilor mari. Acesta este un beneficiu major pentru orașele mai puțin dezvoltate sau mai mici din România (Baia Mare, Suceava, Satu Mare), cu rate ale șomajului mai mari decât București. Aviația nu numai că creează locuri de muncă în cadrul industriei, ci sprijină și dezvoltarea altor întreprinderi, facilitând transportul în România și din alte țări.

Efectul negativ direct asupra activității TAROM demonstrând și **legătura de cauzalitate dintre criza generată și prejudiciul suferit**, cauzat de noul coronavirus și, implicit de impactul măsurilor adoptate de către autoritățile românești pentru limitarea răspândirii acestuia, a constat în măsuri imediate luate de către TAROM cu privire la desfășurarea curselor, respectiv:

- Suspendarea operării curselor interne, începând cu data de 25.03.2020, ora 12.00 (ora aterizării)

- Suspendarea operării curselor către/dinspre, Franța și Germania, începând cu data de 26.03.2020, ora 00.00, pentru cel puțin 14 zile¹;
- Suspendarea operării curselor către și dinspre Istanbul în perioada 30 martie – 30 aprilie 2020²;
- Suspendarea operării curselor către/dinspre Austria, Belgia, Marea Britanie, Olanda în perioada 06 – 20.04.2020;
- Extinderea măsurii de suspendare a operării curselor către/dinspre Franța și Germania în perioada 09 – 22.04.2020³; etc.

Aceste masuri nu se aplica zborurilor efectuate cu aeronave de stat, zborurilor de transport marfa și corespondența, umanitare sau care asigură servicii medicale de urgență, precum și aterizărilor tehnice necomerciale. Totodată, sunt permise zborurile efectuate de toți operatorii aerieni prin curse neregulate (charter), pentru transportul lucrătorilor sezonieri din România către alte state, cu avizul autorităților competente din țara de destinație.

2. SITUAȚIA COMPANIEI TAROM

După cum am prezentat anterior, prin mai multe ordonante militare au fost suspendate progresiv zborurile către mai multe state, în principal europene. Aceste măsuri au afectat drastic programul de curse regulate efectuate de către TAROM, ceea ce a generat pierderi financiare semnificative pentru companie.

În acest moment compania TAROM se găsește în situația de a efectua doar zboruri comandate, pentru recuperarea unor concetățeni din diferite țări afectate de pandemie sau pentru transportul de echipamente medicale și/sau echipamente de protecție.

La data de 07 aprilie 2020 situația operării curselor regulate este următoarea:

	ian	feb	mar	mar cov19	apr	apr cov19	mai	mai cov19	iun	iun covid 19
Cursa	curse	curse	curse	curse	curse	curse	curse	curse	curse	curse
Total Externe regulate	896	863	913	632	940	0	965	126	965	134
Total Interne regulate	585	542	593	405	584	0	590	67	581	116
Total IR+ER	1481	1,405	1,506	1,037	1,524	0	1,555	193	1,546	250
covid %				-31%		-100%		-88%		-84%
val				-469		-1,524		-1,362		-1,296

Pasageri

	ian	feb	mar	mar cov19	apr	apr cov19	mai	mai cov19	iun	iun cov 19
Cursa	Pax	Pax	Pax	Pax	Pax	Pax	Pax	Pax	Pax	Pax
Total Externe regulate	133238	135821	144722	47993	160317	0	166881	18845	171537	25467
Total Interne regulate	53209	60489	69527	31369	74688	0	82965	4273	82206	6004
Total IR+ER	186448	196310	214248	79362	235005	0	249846	23118	253744	31471
covid %				-63%		-100%		-91%		-88%
val				(134,886)		(235,005)		(226,728)		(222,273)

Venituri

	ian	feb	mar	mar cov19	apr	apr cov19	mai	mai cov19	iun	iun cov 19
Cursa	Venit pax	Venit pax	Venit pax	Venit pax	Venit pax	Venit pax	Venit pax	Venit pax	Venit pax	Venit pax
Total Externe regulate	\$ 13,677,905.50	\$ 13,044,734.52	\$ 14,281,883.70	\$ 3,023,041.83	\$ 17,256,628	\$ -	\$ 17,341,288.23	\$ 2,034,174	\$ 18,250,193	\$ 2,658,590
Total Interne regulate	\$ 2,757,440.46	\$ 3,270,929.08	\$ 4,096,494.45	\$ 1,451,285.86	\$ 4,973,392	\$ -	\$ 5,632,651.65	\$ 284,588	\$ 5,710,223	\$ 405,844
Total IR+ER	\$ 16,435,345.96	\$ 16,315,663.60	\$ 18,378,378.15	\$ 4,474,327.69	\$ 22,230,020	\$ -	\$ 22,973,939.88	\$ 2,318,762	\$ 23,960,416	\$ 3,064,434
covid %				-76%		-100%		-90%		-87%
val				(13,904,050)		(22,230,020)		-20,655,178		-20,895,981
Total										(77,685,229.73)

¹ <https://www.tarom.ro/stiri/comunicat-de-presa-bucuresti-25-martie-2020>

² <https://www.tarom.ro/stiri/informare-pasageri-zboruri-istanbul>

³ <https://www.tarom.ro/stiri/informare-pasageri-06-aprilie-2020>

Impactul economic negativ este evident datorita pierderilor survenite din lipsa pasagerilor, inchiderea fortata a curselor operate, plasarea aeronavelor in stocare.

Reducerea activității de zbor astfel cum a fost prezentată mai sus are efecte majore și asupra celorlalte activități, respectiv:

- La Direcția tehnică nu se mai justifică intervențiile imediate ;
- La Direcția comercială și Marketing – este o perioadă în care toate pachetele promovate de Companie nu-și găsesc cumpărători

ttl bsp+arc	vanzari USD			vanzari EUR		bilete emise		
	usd/2020	usd/2019		eur/2020	eur_2019	ttl docs 2020	ttl docs.2019	
JAN	19,529,445	19,570,191	JAN	17,559,337	17,216,414	113,916	106,670	
FEB	16,433,017	22,893,777	FEB	14,822,914	20,152,968	104,010	103,901	
MAR	2,996,106	23,967,121	MAR	2,758,399	21,155,335		114,865	
APR		22,216,365	APR		19,303,386		99,571	
MAI		25,154,720	MAI		22,399,062		119,111	
JUN		22,623,352	JUN		20,274,303		106,097	
JUL		19,938,784	JUL		17,661,687		100,568	
AUG		18,484,083	AUG		16,506,749		90,671	
SEP		22,029,749	SEP		19,865,601		105,603	
OCT		22,511,467	OCT		20,419,592		61,586	
NOV		18,995,332	NOV		17,220,274		55,860	
DEC		19,755,723	DEC		12,045,646		42,411	
TOTAL	38,958,567	66,431,089	-41%	TOTAL	35,140,651	58,524,717	-40%	1,106,914

La toate celelalte activități de suport, atâta vreme cât activitatea principală de zbor, s-a redus atât de drastic, reducerea corespunzătoare afectează, în egală măsură și toate structurile de suport

Dupa cum bine cunoasteti, managementul companiei TAROM a adoptat, chiar inainte de instituirea starii de urgenta, masuri de protectie atat a sanatatii salariatilor, cat si din punct de vedere economic, luand decizia, in situatiile in care a fost posibil, sa se treaca la sistemul de munca de la domiciliu/telemunca sau sa se acorde concediu de odihna sau recuperare a orelor suplimentare prestate anterior, ori la cerere concediu fara plata.

3. SITUATIA PERSONALULUI

Fata de decizia angajatorului de a acorda, in prima faza, concedii de odihna salariatilor, recuperare ore suplimentare, zile libere platite conform Legii 19/2020, lucru in sistem remote/telemunca, va informam ca la nivelul companiei, situatia salariatilor este urmatoarea:

SITUATIA LA DATA DE 10.04.2020	CONCEDIU DE ODIHNA	TELEMUNCA	ZILE LIBERE PLATITE CFM LEGII 19/2020	CONCEDIU MEDICAL	CONCEDIU INGRIJIRE COPIL	CONCEDIU FARA PLATA	ZILE LIBERE PLATITE IN BAZA ORELOR SUPPLEMENTARE
TOTAL	602	189	48	35	36	10	34

4. SOMAJ TEHNIC

Avand in vedere lipsa resurselor financiare, materiale si necesitatea conservarii resurselor umane ale companiei, managementul acesteia a decis ca, pe perioada in care activitatea de transport aerian prin curse regulate va fi suspendata, o parte a personalului sa intre in somaj tehnic.

Aceasta forma de protectie si conservare a resursei umane este necesara, avand in vedere ca in acest moment activitatea principala a companiei este practic blocata, insa exista

speranta ca o data ce lucurile revin la normal sa se reporneasca sistemul, iar personalul sa fie rechemat pentru sustinerea activitatilor viitoare.

In acest sens, se vor mentine in activitate un numar de aproximativ 30%-35% din totalul personalului la nivel de companie (numar de personal raportat la programul de operare transmis de catre Directia Comerciala pentru urmatoarele 90 zile), respectiv app 690 salariatii activi, app 1112 salariatii vor fi supusi procedurilor de suspendare a CIM pe motiv de somaj tehnic.

Aceasta masura este temporara si nu presupune incetarea raporturilor de munca, ci doar suspendarea temporara a contractului individual de munca al salariatului, in conformitate cu dispozitiile art. 52 alin. () lit. c) din *Codul muncii – Legea nr. 53/2003*, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

Pe toată durata în care salariații se vor afla în șomaj tehnic, ei nu vor presta activitate și nu vor beneficia de salariu, ca urmare a faptului că vor avea contractul individual de muncă suspendat, dar, vor beneficia de o indemnizație de șomaj tehnic a cărei valoare va reprezenta 75% din salariul de bază aferent postului ocupat.

Se vor lua măsurile necesare pentru ca salariații aflați în șomaj tehnic să beneficieze de subvenționarea indemnizației de șomaj tehnic din bugetul asigurărilor de șomaj, în condițiile OUG nr. 30/2020, astfel cum aceasta a fost modificată prin OUG nr. 32/2020, diferența urmând a fi plătită din bugetul angajatorului. În aceste condiții, valoarea indemnizației de șomaj tehnic suportată de către stat va fi de 4072 lei (5429 lei - câștigul salarial mediu brut conform art. 15 din Legea nr. 6/2020 X 75% = 4072 lei). Indemnizația de șomaj acordată salariaților este asimilată drepturilor salariale și, pe cale de consecință, angajatorul va reține sumele datorate de salariat pentru contribuții de asigurări sociale și de asigurări sociale de sănătate, precum și impozitul corespunzător și le va vira la bugetele statului.

Aceasta varianta a somajului tehnic, se suporta de catre stat doar pentru perioada starii de urgenta.

În acest sens, TAROM SA va întreprinde toate procedurile necesare și va întocmi toată documentația necesară pentru a solicita și a obține sumele corespunzătoare pentru acoperirea indemnizațiilor de șomaj la care sunt îndreptățiți salariații ale căror contracte individuale de muncă sunt suspendate.

Persoanele care se vor afla in somaj tehnic vor fi nominalizate de catre sefii locurilor de munca, pe baza unor criterii ce tin de zona de activitate pe care o conduc, in conditii de mentinere a standardului de performanta, siguranta si securitate in munca.

Se vor mentine in activitate acei salariatii care ocupa pozitiile critice pentru existenta companiei si a activitatilor de baza, restul personalului urmand a intra in somaj tehnic, prin prisma unui plan de rotatie, care va afecta in final aproximativ toti salariatii companiei.

Data preconizata a inceperii somajului tehnic, cu luarea in considerare a tuturor procedurilor aplicabile, este 27.04.2020.

Pe toată durata în care salariații se vor afla în șomaj tehnic, aceștia se vor afla la dispoziția angajatorului, astfel încât aceștia să poată fi oricând rechemați pentru reînceperea lucrului, dacă situația de criză pe care o traversăm se ameliorează. Pentru a se asigura posibilitatea rechemării salariaților pentru reînceperea lucrului, se va asigura corespondența prin e-mail, în baza adreselor confirmate de către salariați, iar în lipsa posibilității utilizării unui asemenea mod de comunicare mesajele angajatorului se vor transmite prin intermediul telefonului mobil, prin SMS sau WHATSAPP la numărul de telefon înregistrat la companie sau declarat de salariat.

Fata de toate aspectele legale si tinand cont de analizele financiare efectuate, reprezentantul legal al companiei a supus spre analiza si aprobare Consiliului de Administratie mai multe scenarii de lucru si abordare a somajului tehnic pentru perioada de

criza. Rezolutia Consiliului de Administratie a fost in sensul mandatarii directorului general in vederea aplicarii celor mai bune variante legale fata de situatia data.

In temeiul prevederilor legale privind informarea si consultarea partenerilor sociali si ale considerentelor tehnice mai sus prezentate, va rugam sa primiti prezenta informare si va asiguram de disponibilitatea unui dialog favorabil tuturor partilor.

**Director General, CEO
George BARBU**

